

Lietuvos žemės vardynas

renkamas Švietimo Ministerijos

Su visokiais klausimais, iškilusiais surašant žemės vardyną, kreiptis ir prirašytus žinių lapus siųsti:
Valstybės Archeologijos Komisija — Lietuvos žemės vardynas, Kaunas, Vytauto Didžiojo Muziejus.

Žemės vardai

Notėnų
(oficialinis vardas)

Kaimo, dvaro, vienkiemio, miesto, bažnytkaimio, girininkijos,
(liečiantįjį pavadinimą pabraukti)

Platelių

valsčiaus

Kretingos

apskrities

Sunaudoti spausdinti ir rankraštiniai šaltiniai bei jų sutrumpinimai

Surašytojo:

Pavardė, vardas Bepirštis Albinas verslas mokytojas
Gimimo vieta Sausininkai, km. valsčius Bartininkai apskritis Vilkaviškis
Adresas: Platelių valsčius, Salantų paštas (Notėnų pašt. ag.),
Notėnų kaimas, Kretingos apskr.

Žinios surašytos 1935 m. liepos mėn.

1	2		3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Eilės Nr.	Vardas rašomąja kalba parašytas		Vardas vietos žmonių ištarme	Senovinės vardo formos	4 skilties šaltinis	Žinios surinktos iš	Dalykas	Žemės paviršiaus rūšis, išvaizda, kokybė	Dydis	Lokalizacija	Upių, upelių ištakų bei žiočių vietos ir jų apibūdinimas	Pastabos
	a) tikrintojo	b) surašytojo										
1.		Abrenos	A'brėns			ž. k.	paupys	pelkėta, upės išraižyta pievelė su mažais prūdeliais.	apie 5 arai.	apie 400 m į vakarus nuo Notėnų, bažnyčios, upelio Notėnų kairiojoje krante.		Pavadinimas mažos apylinkės žmonių žinomas.
2.		Aklasis prūdas	Aklasis prūdalys			ž. k.	bala	molėta žemė	apie 1 aras	Notėnų kaimo rytinėje pusėje.		Parakojoama, aklojame prūde muskonduri trobelė.
3.		Akloji	Akluo'jė			ž. k.	bala	aplinkui statūs kalninkai.	apie 2 ha.	Notėnų kaimo rytuose tarp Huisvo ir Karvakapės kalnų.		Prieš keliasdešimt metų stovėjęs vanduo. Galbūt jau galima išnaudoti.
4.		Alksnių lanka	Alks'nos lon'ka			ž. k.	pieva		5 ha	Žiemos vakaruose. Per viduri teka Rudupis.	Alksnių lankos, upelis Rudupis, įteka upelis Ringis.	
5.		Avikailiai	Avi'kailee			ž. k.	kaimo dalis		apie 20 ūkių, 100 ha žemės.	Į žiemos rytus nuo Notėnų centro.		Pavadinimas žinomas plačioje apylinkėje, bet oficialiai priklauso prie Notėnų.
6.		Begalinis	Begalėnis			ž. k.	prūdas	aplinkui molėta žemė.	apie 12 x 7 m.	Apie 600 m. į vakarus rytus nuo bažnyčios. Stonkaus Adomo žemė.		Gilus.
7.		Būgnas	Būg'nas			ž. k.	kalnelis	maža pakiluma nuo pievos.	apie 1 ha	Apie 1 km. į pietus nuo bažnyčios.		Taip kalnelis vadinamas savininkas ir keli jo kaimynai.
8.		Sirmiškes	Sir'miškes			ž. k.	ariama žemė	molėtos, aukštos kalninkas.	apie 3 ha	Tarp kelių, kurių vienas iš Notėnų eina į Ginteliškę, o antras į Sovainius.		Pavadinimas retai girdimas.
9.		Driežinė	Dreižė'ne			ž. k.	pievos	šlapias, slapia vieta	apie 5 ha	Apie 2 km. į pietus nuo bažnyčios.		Sako, seniau buvo driežų.
10.		Dubiosios	Du'biosios			ž. k.	pievos	šlapias, slapia vieta	apie 2 ha	Dešinėje Sovainių kelio pusėje ties Pagilaičiais.		Senieji pamėna, kad iš pievos neįdriūdavo vanduo.
11.		Dvarioniškė	Dvarioniškė			ž. k.	ariama žemė	lygi žemė.	apie 1 ha	Į šiaurę nuo Hankuro		Pavadinimas retai girdimas.
12.		Ežkepiiai	Ež'kepe			ž. k.	kaimo dalis		apie 5 ūkių, 20 ha.	Pietinė Notėnų km. dalis, pas Margių kaimą.		
13.		Galai	Ga'la			ž. k.	įvairūs laukai			Notėnų km. laukai pas Panotėnų kaimą. Į vakarus nuo Ežkepių.		Taip savo laukus vadina keli ūkininkai.
14.		Gelda	Gel'da			ž. k.	pieva	drėgna, gelmė išvaizdos.	apie 2 arai	Avikailiuose, pas Spirgio kalną.		Pavadinimas žinomas visas kaimas.
15.		Gilaitinė	Gilaitinė			ž. k.	miškas	kalnuota vieta	apie 5 ha	Arti Gilaičių km. Pagilaičiuose, Navicko žemėje.		
16.		Grigiskės	Gre'geskės			ž. k.	įvairūs laukai		apie 70 ha	Visa Notėnų km. laukų dalis pas Panotėnų km.		Seniau valdė Grigas ar Grigalius.
17.		Ilgosios	Elgo'sios			ž. k.	įvairūs laukai		apie 100 ha	Notėnų km. laukų dalis į šiaurę nuo centro.		

1	2		3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Eilės Nr.	Vardas rašomąja kalba parašytas		Vardas vietos žmonių ištarme	Senovinės vardo formos	4 skilties šaltinis	Žinios surinktos iš	Dalykas	Žemės paviršiaus rūšis, išvaizda, kokybė	Dydis	Lokalizacija	Upių, upelių ištakų bei žiočių vietos ir jų apibūdinimas	Pastabos
	a) tikrintojo	b) surašytojo										
18.		Kabuilos, kitaip: Ilgasis, Gaidžio, žiliosios obelies kalnas.	Kabui'los, Ilga'sis, Gaidžio kalnas.			ž. k.	kalnas			Arvikailiuose, vakarinė Kuitelio kalno dalis, prie kelio.		Arvikailiuose, vakarinė Kuitelio kalno dalis, prie kelio.
19.		Kadugynas	Kadagyns'			ž. k.	ganyklų plėšimai	akmenuota, smėlėta, vietomis molėta.	apie 30 ha.	Apie 1,5 klm. į šiaurę nuo bažnyčios.		Notėnus ir šlamus kaimų buvusios ganyklos.
20.		Karčiama	Karčiama			ž. k.	namo žymės	namo pamatų liekanos	apie 5 arai.	Notėnus centre, greta mokyklos.		
21.		Karvakapiai	Karva'kape			ž. k.	kalnelis	niestos išvairdos	apie 2 ha	Tarp Kuisvo kalno, Kėlosios balos ir Priūdų.		Pavadinimas retai sutinkamas.
22.		Kaukuras	Kaukuras			ž. k.	duobės		apie 10 arų.	Apie 1,5 klm. į vakarus vakarus nuo bažnyčios.		Pavadinimą žino visas kaimas.
23.		Kuisvas	Kuisvas			ž. k.	kalnas	Gana aukštas kalnas šlaitais, dabar šlaitais skardėjais	apie 0,5 klm. ilgio, 10 ha	Notėnus km. rytuose, pas Žobielių km. riba.		Seniau kalnas buvęs apaugęs tankia giria. Vienas kalno slaitas šaltiniuotas. Žiūr. Str. 18.
24.		Kuitelis	Kuita'lis			ž. k.	kalnas		apie 20 ha	Arvikailiuose, visa aukštuma; rytus nuo kelio.		Kalnas buvęs apaugęs giria.
25.		Lapuviai	Lap'uviai			ž. k.	kalnelis	Įplinkuimiskas, pats kalnelis tarp dvių upelių.	apie 3 arai	Šluotratyje, apie 2 klm. į pietus nuo bažnyčios.		
26.		Makulis	Ma'kulis			ž. k.	Kuisvo kalno slaitas			Kuisvo kalno šlaitinis įlinkis; malūno pradžia.		
27.		Maskolys pirtelė	Maskolys pirtalė			ž. k.	kalnelis		apie 1 ha.	Apie 400 m. į šiaurę nuo bažnyčios.		Pavadinimas retai sutinkamas.
28.		Myškalnis	Miš'kalnis			ž. k.	kaimo dalis	Keliolika gyvenamųjų kalnelių	apie 30 ha	Apie 2 klm. į vakarus nuo bažnyčios. Greta kaimas Cypinai.		Pravažiuojančių prie kalnų arkliai sustodavę myšti. Šio pavadinimą „Myškalnis“
29.		Naudaržiai	Nau'darže			ž. k.	ariama žemė	Kalno slaitai.	apie 10 ha	Rytuose, pas Notėnus, ties Žobielių kaimu.		
30.		Pagilaičiai	Pagila'te			ž. k.	kaimų dalis			Trukio, Kėmbės ir Navičko ūkiai ir jų žemės.		Pagilaičiai susidarę iš Notėnus km. žemės ir Gilaičių km. žemės. Oficialiai dar taip nevadinama, bet žmonės Pagilaičius laiko atskiru kaimu.
31.		Pagirelis	Pagira'lis			ž. k.	ariama žemė		apie 2 ha	Tarp upės Notės, malūno pradžia ir Žobielių km. žemės.		
32.		Plieninės	Pleine'nės			ž. k.	ariama žemė		apie 40 ha	Apie 1 klm. į šiaurę nuo bažnyčios		Pavadinimas žinomas vyresniajai kartai.
33.		Prūdai	Prūda			ž. k.	įvairūs laukai		apie 15 ha	Apie 1,5 klm. į rytus nuo kaimo centro		Seniau laukuose buvę maži ešerėliai, bet išleisdavę vandenį ir padarę dirvomis.
34.		Prūdas	Prūds			ž. k.	malūno tvėnkiny		ilgio apie 300 m.	2 klm. į rytus nuo centro		

Istorinės žinios.

Sr. 27. Maskolis pirtelė. Senųjų žmonių atminime Stotėnų kaime stovėję rusų kariuomenės mūra dalelė. Vieni pasakoja, kad rusų kariai statę ir naudojęsi trianguliacijos bokštu, kuris buvęs į vasaros rytus už 1,5 km. nuo bažnyčios, kiti pasakoja, kad tokiam dideliame Stotėnų kaime rusai laikę karinius apsaugai, kad nesukiltų vietos gyventojai, o dar treči - rusų kavalerija nuomoslavusi vasaros metu iš ūkininkų arkliams ganyklą (didesnė ganykla būtolavusi šlamos kaizne vadinama „Pindinės“). Rusų kariai gyvendavę pas ūkininkus, bet valgydavę savo virtuvėje, kuri buvusi ant kalniuko, kurį vadinę „Maskolis pirtelė“.

Sr. 32. Plieninės. Stotėnų ūkininkai seniau būvę susitarę aptverti visų pūdymus, kad būtų galima paleisti ganytis gyvulius. Tačiau savo sutarimą ūkininkai įgyvendinę ir jo kiltai (kaip plienas) laikęsi. Iš to ariamos žemės plotas gavęs vardą „Plieninės“.

1	2		3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Eilės Nr.	Vardas rašomąja kalba parašytas		Vardas vietos žmonių ištarme	Senovinės vardo formos	4 skilties šaltinis	Žinios surink- tos iš	Dalykas	Žemės paviršiaus rūšis, išvaizda, kokybė	Dydis	Lokalizacija	Upių, upelių ištakų bei žiočių vietos ir jų apibūdinimas	Pastabos
	a) tikrintojo	b) surašytojo										
35.		Raganų kalnas	(Hui'tis) Rāganų kalnas			ž. k.	kalnas	smėlėtas, paplokščias	apie 8 ha	Apie 2 km. į vasa- ros vakarus nuo kašnyčios		Pavadinimas Ra- ganų kalnas sutin- kamas daugiau vy- resnioje kartoje.
36.		Ringelė	Ringalė			ž. k.	pieva		apie 1 ha	Į pietus nuo dirniškės kal- niuko.	Ringelėje, Ring- itėka kila iš džiūstas upelin- kas.	Pavadinimas retai žinomas
37.		Ringiai	Ringė			ž. k.	pievos	Abi pusės džiū- stantio upelio lankos ir ariamos žemės.	Ilgio 2 km. Plotis 20 m. Kelio link džiūstos m.	Nuo vietos vadina- mos Prūdai ligi Ilksnių lankos.		Pavadinimas žino- mas visame kaime.
38.		Ringis	Ringis			ž. k.	upelis		ilgio apie 2 km.	Teška per Ringius.	Įteka iš Prūdų Ilksnių lan- koje įteka į Rūdupį.	Pavadinimas plačiai žinomas.
39.		Rūdupiai	Rū'dupe			ž. k.	įvairūs laukai	žemė su rūdininis, šaltininota	apie 20 ha	Prieina prie kašnyčios iš pie- ty ir žiemos vakarus piures.		
40.		Rūdupis	Rū'dupis			ž. k.	upelis	Niekad neiš- džiūstas.	Ilgio apie 2 km.	Rūdupius prasideda Rūdupiuose, apie 200 m. į pietus nuo kašnyčios.	Panotėnių km. įteka į Notės upelį.	Rūdupis prieš įtekė- damas į Notės upę gauna Ilksnos upelio vardą.
41.		Senkapiai	Sen'kape			ž. k.	kapai	Yra keleta kryžių.	apie 30x30 m.	Apie 1 km. į žiemos vakarus nuo kašnyčios.		Sako, prieš koki 100 metų ten buvo Notės filijos kapai.
42.		Skirlanka	Skir'lonka			ž. k.	pieva		apie 0,2 ha	Šarp malūno prūda ir Ilksnos balos.		
43.		Spirgės	spergės spergėnės			ž. k.	kalnas	apvalus, status.	dia- metre 100 m.	Arvikailiuose.		
44.		Šadvyliškės	Šadvyliškės			ž. k.	ariama žemė		apie 50 ha	Arvikailiuose. Prie pat Margių kaimo.		
45.		Šluotražis	šlout'ražis			ž. k.	miškas	mišrus.	apie 20 ha	Šarp Arvikailius ir Panotėnių km.		
46.		Filtupei	Teltupe			ž. k.	įvairūs laukai		apie 10 ha	Apie 0,5 km. į vakarus nuo kašnyčios		
47.		Užalksniai	Ož'alksnes			ž. k.	miškelis	mišrus, kalnuotas.	apie 5 ha	Už Ilksnių lankos.		
48.		Užkasiniai	Ož'kasine			ž. k.	miškelis	mišrus	apie 2 ha	Į šiaurę nuo No- tėnių centro. Fer- piari į Šlamos kaimą.		Prieus užkasta ir aptverta ganyklos dalis.
49.		Užkilos upelis	Ožkilos upelis			ž. k.	upelis	Varas iš- džiūstas.	apie 1 km. ilgio	Prasideda Šadvy- liškės lankos pie- voje, teka pro Lap- urvių per Šluotražį.	Įteka į Rin- gį Žylės lan- koje.	Žodis "Užkila" galima visur sutikti, kur aukštesnės lankos.
50.		Užmalūnis	Ožmeilincis			ž. k.	kaimo dalis.	kalnuota	apie 80 ha	Notėnių vararos rytuose už van- dėninio malūno.		Pavadinimas retai naudojamas, bet vi- si žino.
51.		Užtvoriai	Ož'tuore			ž. k.	kaimo dalis.		apie 30 ha	Nuo Užkasinių į rytus.		Ant Notėnių km. rečių galy pasi- stoti trobelės. Pavadinimas retai žinomas.

1	2		3	4	5	6
Eilės Nr.	Vardas rašomąja kalba parašytas		Vardas vietos žmonių ištarme	Senovinės vardo formos	4 skilties šaltinis	Žinios surinktos iš
	a) tikrintojo	b) surašytojo		surašytojas palieka tuščią		
52.		Vadaksnis	Vadaks'nis			ž.k.
53.		Vingiai	Vin'ge			ž.k.
54.		Žylės lanka	Žylės lon'ka			ž.k.
55.		Žlogis	Žlógis			ž.k.

7	8	9	10	11	12
Dalykas	Žemės paviršiaus rūšis, išvaizda, kokybė	Dydis	Lokalizacija	Upių, upelių ištakų bei žiočių vietos ir jų apibūdinimas	Pastabos
ganyklos dalis	Krupstiuota ganykla		Nuo Utkasinių prasideda ir per slanus kaimą tęsiasi Notės upės link.		Niekuromet neartoje ganykloje vanduo per amžius yra išsi-graužęs sau taką.
paupiai	žema, parliu-gusi paupis pieva	Apie 3 ha	Užmalūnų pas Notės upę.		
pieva		apie 2 ha	Ringinose pas Rūgnis.		
miškai ir balos		Apie 20 ha	Notėnų km. va-saros rytų rėžių galai.		

13	14
Arti Žylės lan-koj Utkilos upokšnis įteka į Ringių upelį.	Pas Žylės lanką matyti tvankos liekanos. Vasara vanduo virur išdžiūngs.

3

13	Istorinės žinios
----	------------------

Nr. 18. Kabuilos kalnas. Seni žmonės pamena „Kabuilos kark-
lėmis“ užtvirtą kelią gyvuliams neišėiti Kuitelio kalno
pietiniame šone. Netoli buvusi sena obelis, kurią vadinę
„Liloji obelis“. Nr. 20. Karčiama. Ginteliškės dvaro (spėjama) savininkas buvo pasta-
tes dideli namą karčiama. Pastatymo datą senieji neatmena. Tik prieš keletą
metų galutinai nugriautas karčiamos namas. Nr. 25. Lapurviai. Stasys
Leonavičius Notėnų km. gyventojas būdamas mažas kalnelyje rado senoviskų
pinigų pakartą puodą.

14	Archeologinės žinios
----	----------------------

Nr. 19. Kadugynas. Retkarčiais randa žalvario ir akmenų
senienų. Nr. 22. Kaukuras. Seni žmonės pasakoja,
kad ta vieta buvusi nemažos kalniškas (žiema, vaikai nuo kalniško leido-
vos ragutėmis), bet žuvis valdžia, taisydama Salantų - Barstyčių vieškelį,
varė gyventojus vėžti iš Kaukuro žuvyrą vieškeliai. Kaslami žuvyrą randa-
vo žmonių kaulų ir žalvario senienų.

15	Vardų kilmės aiškinimai
----	-------------------------

Nr. 1. Abrena - iš medžio išdrožta kūpka piemenims
sviestui išdėti. Tas duburinėtas paupys senovėje
buvo išmestas iš kaimo žemius, kaip visai nenaudingas ir mažas.
Mažą ir niekam nepriklausomą žemės plotelį pavadinę abrena. Dabar
abrenas nelegaliai valdą keli ūkininkai. Tėčia posakis: Pasidalino kaip abrenas. Žk.
Nr. 5. Avikaillai. Notėnų bendrose ganyklose buvo trobelninkai, kurie vog-
davo avis ar avių kailius. Dabar iš ganyklų paridavę ištisas kaimelis,
kuris iš senų laikų dar vadinama „Avikailliais“. Nr. 12. Žėkečiai. Pramanytas
vardas - maistui naudodavę eršieną.

16	Tautosakinės žinios
----	---------------------

Žinių teikėjo(-jų) pavardė, vardas 1/ Balsys Alfonsas padėjo rinkti ir teikė visą Baršnyt-
kaimio žinias. 2/ Rimkus Juozas 13 Nr. 20, 14 Nr. 22.
Gimimo vieta(os) 1/ ir 2/ Notėnai, km.

valsčius	Plateliai	amžius	1.						2.	
			iki 15	15 — 25	25 — 40	40 — 60	60 — 80	per 80		
		apskritis	Kretinga							